

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

17 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Ursache Petru,

Judecători – Timofti Vladimir și Nicolaev Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpata Vitvițaia Svetlana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2014, în cauza penală privind-o pe

Vitvițaia Svetlana Nicolai, născută la 09 iunie 1966, originară și domiciliată în mun. Chișinău, str. Independenței 5, ap. 79;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 07.10.2011 – 11.03.2013 (prima instanță)
2. 25.08.2014- 06.03.2014 (instanța de apel)
3. 23.10.2014-17.12.2014 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 11 martie 2013, Vitvițaia Svetlana a fost achitată de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 190. alin. (5) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală Vitvițaia Svetlana a fost învinuită de faptul, că în luna septembrie 2008, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, i-a propus cet. Gramciuc Valeriu să procure apartamentul nr.79, situat în mun. Chișinău, str. Independenței 5, contra sumei de 30000 euro. La 16 octombrie 2008, cet. Gramciuc Valeriu a încheiat cu Vitvițaia Svetlana un contract de împrumut a sumei în mărime de 126 000 lei, care au fost transmiși ultimei cu scopul procurării apartamentului nominalizat.

La 20 octombrie 2008, Vitvițaia Svetlana, cunoscând cu certitudine că prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 04 iulie 2008 contractul de donație nr. 5962 din 29 noiembrie 2005, încheiat între ea și Topchina S., care este mama ei și care i-a donat 1/2 cotă-parte din apartamentul nr.79 din str. Independenței 5, mun. Chișinău, a fost declarat nul, a încheiat contractul de intenții cu cet. Gramciuc Valeriu, fără să-i comunice datele veridice privind apartenența apartamentului. Potrivit contractului specificat, Vitvițaia Svetlana s-a obligat să transmită cet. Gramciuc V. apartamentul nominalizat, iar ultimul a transmis pe contul acesteia, nr.2252555329 în SA „MoldovaAgroindbank”, suma de bani în mărime de 250 000 lei. În pofida faptului că a primit de la Gramciuc Valeriu suma totală de 376 000 lei, Vitvițaia Svetlana ulterior a refuzat să încheie contractul de

vânzare-cumpărare a apartamentului nr.79 din str. Independenței 5, mun. Chișinău. Astfel, Vitvițcaia S., a dobândit ilicit de la cet. Gramciuc V. suma totală de 376 mii lei, prin ce i-a cauzat părții vătămate Gramciuc Valeriu o pagubă considerabilă.

Aceste acțiuni, de către organul de urmărire penală, au fost calificate ca dobândirea ilicită a bunurilor altor persoane prin înșelăciune săvârșite în proporții deosebit de mari, infracțiune prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, prin care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Vitvițcaia Svetlana să fie condamnată în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 10 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, pentru femei, invocând că instanța de fond nu a dat o apreciere justă probelor prezentate de acuzare, care confirmă pe deplin vina inculpatei de comiterea infracțiunii incriminate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2014 a fost admis apelul, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Vitvițcaia Svetlana a fost condamnată în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 8 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei, de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate cu răspundere materială pe un termen de 2 ani.

Pentru a pronunța decizia, instanța de apel a constatat că Vitvițcaia Svetlana în luna septembrie 2008, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, i-a propus cet. Gramciuc Valeriu să procure apartamentul nr.79, situat în mun. Chișinău, str. Independenței 5, contra sumei de 30000 euro. La 16 octombrie 2008, cet. Gramciuc Valeriu a încheiat cu Vitvițcaia Svetlana un contract de împrumut a sumei în mărime de 126 000 lei, care au fost transmiși ultimei cu scopul procurării apartamentului nominalizat.

La 20 octombrie 2008, Vitvițcaia Svetlana, cunoscând cu certitudine că prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 04 iulie 2008 contractul de donație nr. 5962 din 29 noiembrie 2005, încheiat între ea și Topchina S., care este mama ei și care i-a donat 1/2 cotă-parte din apartamentul nr.79 din str. Independenței 5, mun. Chișinău, a fost declarat nul, a încheiat contractul de intenții cu cet. Gramciuc Valeriu, fără să-i comunice datele veridice privind apartenența apartamentului. Potrivit contractului specificat, Vitvițcaia Svetlana s-a obligat să transmită cet. Gramciuc V. apartamentul nominalizat, iar ultimul a transmis pe contul acesteia, nr.2252555329 în SA „MoldovaAgroindbank”, suma de bani în mărime de 250 000 lei. În pofida faptului că a primit de la Gramciuc Valeriu suma totală de 376 000 lei, Vitvițcaia Svetlana ulterior a refuzat să încheie contractul de vânzare-cumpărare a apartamentului nr. 79 din str. Independenței 5, mun. Chișinău. Astfel, Vitvițcaia S., a dobândit ilicit de la cet. Gramciuc V. suma totală de 376 000 lei, prin ce i-a cauzat părții vătămate Gramciuc Valeriu o pagubă considerabilă.

Instanța de apel, în motivarea soluției adoptate, a indicat că apreciind probele administrate în cauză, a considerat ca fiind dovedită vinovăția inculpatei în

săvârșirea faptei infracționale constatate, iar versiunea inculpatei, precum că nu a comis infracțiunea incriminată nu corespunde adevărului, ci urmărește scopul de a evita răspunderea penală.

Mai mult, instanța de apel a menționat că cercetând cauza civilă și hotărârea Judecătorei Botanica din 04 iulie 2008 prin care contractul de donație nr. 5962 din 29 noiembrie 2005, încheiat între Vitvițcaia S. (inculpata) și Topchina S. (mama acesteia), a fost declarat nul și care a rămas definitivă, s-a constatat că la pronunțarea acesteia a participat și Vitvițcaia S., astfel dînsa cunoștea cu certitudine despre faptul că dispunea deja numai de 1/2 din imobilul în cauză, și nu avea posibilitate juridică și nici dreptul să încheie un contract de intenții cu Gramciuc V. privind vânzarea acestui apartament. Prin urmare, intenția acesteia de a dobîndi prin înșelăciune suma de bani indicată în rechizitoriu a fost evidentă, dînsa l-a înșelat pe Gramciuc V. precum că este proprietara întregului imobil și anume cu această condiție partea vătămată a fost de acord să transmită banii. La fel, a mai menționat, că hotărîrea Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 01 aprilie 2011 privind recunoașterea antecontractului și respectiv, dreptul de proprietate asupra apartamentului în cauză lui Gramciuc V. a fost adoptată fără a se lua în considerație existența hotărîrii aceleiași instanțe de judecată din 04 iulie 2008 și care atesta dreptul de proprietate a cet. Vitvițcaia S. doar asupra la 1/2 din acest apartament.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel, ținînd cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, precum și de cele din art. 394. alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, a ajuns la concluzia de a-i stabili inculpatei în baza art. 190 alin.(5) Cod penal pedeapsa cu închisoare în limitele prevăzute de sancțiunea articolului dat, fiindcă în cauză sunt întrunite condițiile prevăzute de lege, care justifică aplicarea pedepsei privative de libertate.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar la 17 iulie 2014 de către inculpata Vitvițcaia Svetlana, prin care, indicîndu-se temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 5), 6), 8) Cod de procedură penală, se solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței primei instanțe, invocîndu-se următoarele:

- nu a avut intenția de a-i vinde apartamentul nr.79, situat în mun. Chișinău, str. Independenței 5 părții vătămate Gramciuc V., întrucît ei îi aparțineau doar 1/2 din apartamentul dat, iar 1/2 mamei sale, Topchina S.;

- nu a fost întrunită latura obiectivă și cea subiectivă a infracțiunii incriminate, astfel nu poate fi vorba nici despre înșelăciune și nici de abuz de încredere, cu atît mai mult că recurenta nu neagă faptul că partea vătămată i-a transmis suma de 250000 lei din contul său bancar pe contul ei bancar, dimpotrivă, ea a avut intenția de a-i restitui cît mai curînd posibil banii;

- instanța de apel era obligată, în cadrul rejudecării cauzei, să audieze din nou, pe viu, toți martorii, partea vătămată și inculpata și să cerceteze nemijlocit toate probele, însă din procesul-verbal al ședinței de judecată rezultă că instanța de apel nu a cercetat probele la care a făcut referire în partea descriptivă a deciziei atacate, cum ar fi declarațiile părții vătămate, a martorilor Gramciuc Natalia și Goloborodico Iulia.

În asemenea împrejurări, instanța de apel a încălcat principiul contradictorialității procesului penal, deoarece a pronunțat o hotărîre în defavoarea inculpatei în baza probelor învinuirii cercetate din oficiu, a constatat vinovăția inculpatei în baza aceluiași probe care au determinat instanța de fond să pronunțe sentința de achitare, în cazul în care procurorul nu și-a susținut apelul în volumul învinuirii înaintate inculpatei achitate de instanța de fond, fără a audia din nou partea vătămată și martorii decisivi ai acuzării, lezînd, astfel, dreptul inculpatei la un proces echitabil, drept garantat de art.6 din CEDO;

- în temeiul art.339 alin.(7) Cod de procedură penală, pe cauza dată a fost emisă o opinie separată, prin care s-a menționat că nu s-au constatat temeiuri legale pentru condamnarea inculpatei, din motiv că probele prezentate în sprijinul învinuirii, relevate în cuprinsul sentinței și verificate în ședința instanței de apel, nu constituie o bază probatorie pentru condamnarea inculpatei, iar învinuirea înaintată nu este fondată.

6. Verificînd argumentele recursului în raport cu actele cauzei, Colegiul penal consideră că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 5), 6), 8) Cod de procedură penală, hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile cînd cauza a fost judecată în prima instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți, cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Însă, la examinarea cauzei menționate în instanța de recurs, aceste temeiuri nu și-au găsit confirmare.

Astfel, se relevă că, respectînd prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul înaintat de procuror, a verificat minuțios legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, fiind cercetate suplimentar unele probe examinate de instanța de fond, astfel ajungînd la concluzia corectă enunțată supra la pct. 4, 4.1 al prezentei decizii.

La fel, în sensul prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la admiterea apelului declarat de procuror, precum și motivele adoptării soluției.

În acest context, instanța de recurs, menționează că din conținutul deciziei instanței de apel rezultă, că instanța de apel corect a constatat fapta și circumstanțele săvîrșirii infracțiunii de către inculpata Vitvițcaia Svetlana, descriindu-le în partea descriptivă, ulterior, motivîndu-se concluzia de vinovăție a acesteia.

Verificînd procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel (vol. II, f.d. 130-136) și, lecturînd textul deciziei adoptate în cauză, rezultă că instanța de apel la judecarea apelului înaintat în cauză, a respectat întocmai prevederile art. 415, 417 Cod de procedură penală, întemeindu-și concluziile pe probele decisive-

legal administrate și verificate în ședința de judecată a instanței de apel, acestea fiind date citirii în ședința de judecată și reflectate în procesul-verbal, inclusiv a fost dat citirii procesul-verbal de confruntare din 04 august 2011, efectuat între cet. Gramciuc Valeriu și Vitvițcaia Svetlana, partea apărării n-a solicitat audierea suplimentară a martorilor, fiind audiată pe viu doar inculpata Vitvițcaia S., de asemenea, fiind soluționată chestiunea privind examinarea cauzei în lipsa părții vătămate, inculpata și avocatul acesteia, Șevciuc S. au lăsat la discreția instanței această chestiune, iar procesul-verbal al ședinței de judecată, ulterior, nu a fost obiectat de către părți în ordinea prevăzută de legislația procesuală.

Sub acest aspect, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis careva erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate.

Astfel, Colegiul penal mai reține că instanța de apel, verificând minuțios probele administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatei Vitvițcaia Svetlana în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă echitabilă ținându-se cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal.

Or, nerecunoașterea vinovăției de către inculpată nu echivalează cu achitarea acesteia, de vreme ce probele pertinente și concludente, în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția acesteia în săvârșirea infracțiunii imputate.

Deci, criticilor formulate de recurentă, enunțate la pct. 5 al prezentei decizii, instanța de apel le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. 4, soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea judecătorească în raport și cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, în sensul că nu se identifică existența și a altor motive care analizate din oficiu să ducă la casare, urmează a se constata că recursul declarat este inadmisibil.

La fel, instanța de recurs menționează, că din textul recursului înaintat se evidențiază că recurenta în mod decisiv, își motivează recursul prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor și a nevinovăției sale în cele imputate, or, motivele de reapreciere a probelor țin de starea de fapt a cauzei și nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

În acest context, Colegiul penal reține concluzia instanței de apel referitor la un șir de probe decisive, invocate în pct. 4 al prezentei decizii, în confirmarea vinovăției inculpatei, inclusiv: declarațiile părții vătămate Gramciuc Valeriu, declarațiile martorilor Goloborodico Iulia, Gramciuc Natalia, procesul-verbal de confruntare din 04.08.2011, efectuat între cet. Gramciuc Valeriu și Vitvițcaia

Svetlana, procesul-verbal de ridicare din 19.04.2011, procesul-verbal de examinare a obiectului din 26.04.2011, prin care au fost examinate ordine de încasare și recipisa ridicate la 19.04.2011 de la Vitvițcaia S., ordonanța de recunoaștere a documentelor ca mijloc material de probă și anexarea acestora la dosarul penal din 26 aprilie 2011, procesul-verbal de examinare a obiectului din 24.08.2011, ordonanța de anexare a documentelor la materialele procesului penal din 24.08.2011, procesul - verbal de ridicare din 19.09.2011, procesul - verbal de examinarea obiectului din 20.09.2011, ordonanța de anexare a documentelor la materialele procesului penal din 20.09.2011, procesul-verbal de ridicare din 23.09.2011, procesul - verbal de examinare a obiectului din 20.09.2011, ordonanța de anexare a documentelor la materialele procesului penal din 23.09.2011- probe, care confirmă vinovăția inculpatei în cele imputate.

Instanța de recurs ordinar consideră că nu pot fi reținute nici argumentele recurente, precum că „nu a avut intenția de a-i vinde apartamentul nr.79, situat în mun. Chișinău, str. Independenței 5 părții vătămate Gramciuc V., întrucât ei îi aparțineau doar ½ din apartamentul dat, iar ½ mamei sale, Topchina S. precum și faptul că nu a fost întrunită latura obiectivă și cea subiectivă a infracțiunii incriminate, astfel nu poate fi vorba nici despre înșelăciune și nici de abuz de încredere, cu atât mai mult că recurenta nu neagă faptul că partea vătămată i-a transmis suma de 250000 lei din contul său bancar pe contul ei bancar, dimpotrivă, ea a avut intenția de a-i restitui cât mai curînd posibil banii”, întrucât poartă un caracter declarativ și se combat prin declarațiile părții vătămate Gramciuc Valeriu, declarațiile martorilor Goloborodico Iulia, Gramciuc Natalia și contractul de intenție (vol. I, f.d. 19)

Astfel, prin *dobîndirea ilicită a bunurilor* legiuitorul prezumă un act opus celui licit, efectuat cu rea-credință, prin care făptuitorul obține transmiterea voită în proprietate, posesiune, detenție a bunului mobil sau imobil, a altor valori străine sau dreptul asupra acestora.

Înșelăciunea întrunește în sine variate metode, procedee și tehnici de operare ale făptuitorului – denaturarea informațiilor despre sine sau prin ascunderea unor informații a căror anunțare era obligatorie. Datele false se pot referi atât la personalitatea infractorului sau a altor persoane, cât și la unele obiecte, fenomene. Actele de înșelăciune pot fi înfăptuite pe cale verbală, în scris ori folosind ambele căi simultan.

Abuzul de încredere are la bază relațiile interpersonale stabilite între făptuitor și victimă, care la rîndul lor au în suport relații de prietenie, de serviciu, de afaceri etc., care cunoscînd o anumită evoluție și avînd amprenta încrederii, sunt exploatate cu rea-voință de potențialul escroc la realizarea rezoluției infracționale.

Prin oricare dintre cele două modalități – înșelăciunea sau abuzul de încredere – care în realitate se și pot suprapune, făptuitorul induce victima în eroare, îi creează o falsă reprezentare a realității, indiferent de mijloacele utilizate, pentru a realiza transmiterea voită, sub incidența sa ori a altei persoane, a bunului sau dreptului asupra lui.

Pentru existența infracțiunii de escrocherie este necesar ca victima să fi fost indusă în eroare și să fi ajuns la o reprezentare greșită a unei situații sau împrejurări. Aptitudinea unui mijloc sau metode de a induce în eroare depinde și de personalitatea victimei, de gradul de instruire și educație, de mediul din care provine, de starea psihică în care se găsea în momentul săvârșirii faptei.

Astfel, instanța de recurs menționează, că în speță, cu certitudine s-a constatat că Vitvițcaia Svetlana a avut intenția de a dobândi ilicit suma de 376 000 lei de la partea vătămată Gramciuc V., înșelându-l pe acesta precum că este proprietara întregului imobil, situat în mun. Chișinău, str. Independenței 5, ap. 79, iar după transmiterea sumei totale de bani, a refuzat să încheie contract de vânzare cumpărare cu ultimul.

Mai mult, la efectuarea confruntărilor care au avut loc pe parcursul urmăririi penale între inculpat și partea vătămată (vol. I, f.d. 154-156), s-a confirmă faptul că Gramciuc V. a transmis suma de 250 mii lei pe contul inculpatei Vitvițcaia S. în BC"MaldoваAgroindBank" în scopul achitării datoriei înregistrate de inculpată față de bancă, cu scopul eliberării apartamentului de sub gaj, precum și faptul că inculpata a semnat la notar contractul de împrumut, potrivit căruia aceasta a primit de la partea vătămată suma de 126 mii lei până la semnarea contractului, fapt menționat în contract.

În viziunea instanței de recurs este neîntemeiat și argumentul recurentei, precum că fiind judecată cauza în instanța de apel, procurorul nu și-a susținut apelul în volumul învinuirii înaintate inculpatei, din motiv că potrivit procesului verbal al ședinței de judecată al instanței de apel (vol. II, f.d.131), procurorul Miron Constantin a solicitat casarea sentinței primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Vitvițcaia Svetlana să fie condamnată în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 10 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, pentru femei, iar fiindu-i acordat cuvântul în dezbateri - procurorul și-a menținut poziția.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii, iar în ceea ce privește criticele recurentului precum că instanța a dat o apreciere unilaterală probelor, dând prioritate doar unora dintre ele, acestea sunt vădit nefondate, fiind combătute de materialele dosarului și rezultă din textul deciziei adoptate de instanța de apel.

Privitor la cele invocate de recurentă precum că, instanța de apel la judecarea apelului declarat nu și-a motivat soluția corespunzător, Colegiul penal menționează că, motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor de amănunt, atâta timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față. Investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută și a concluzionat corect că aceasta se circumscrie

încadrării juridice menționate în rechizitoriu, potrivit căruia Vitvițaia Svetlana a fost învinuită de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

În baza celor constatate, Colegiul penal conchide că, instanța de apel a adoptat o hotărâre legală și întemeiată, astfel se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către inculpata Vitvițaia Svetlana, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpata Vitvițaia Svetlana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2014, în cauza penală privind-o pe **Vitvițaia Svetlana Nicolai**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 30 decembrie 2014.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Nicolaev Ghenadie